

# ÁTGONDOLT KERETEK

Két lakótorony, bölcsőde és óvoda,  
Clichy-Batignolles, Párizs



Nézet a bölcsőde és az óvoda bejárata felől, háttérben alumínium-lamellás árnyékolóival a munkásszálló, jobbra a lakótorony

Clichy-Batignolles Párizs 17. kerületében, a belvárost körülvevő Boulevard Périphérique mellett fekszik. A területet délnyugat felől a vasútvonal és a Pont-Cardinet vasútállomás, észak felől a Porte de Clichy gyorsvasúti és metrómegálló határolja. A 13-as és 14-es metróvonalnak, valamint a T3b villamosvonal 2017-ben elkészült szakaszának köszönhetően könnyen megközelíthetőek a város belső kerületei, és a Grand Paris projekt [1] keretében a tömegközlekedés további fejlesztése várható a jövőben. Az 50 hektáros területen a város egyik legjelentősebb fejlesztése valósul meg: az első épületeket 2007-ben adták át a negyed délkeleti részén, azóta pedig lakó- és irodaépületek serege épült meg. Ahogy arra a projekt neve (Clichy-Batignolles EcoDistrict [2]) is utal, a területet átfogó koncepcióban és az egyes épületeken egyaránt feltűnő a kísérletező kedv, illetve a környezetvédelmi szempontok szem előtt tartása – utóbbi az épületgépészet átgondolt tervezésében, az időálló anyagok használatában, az alacsony üzemeltetési költségben érhető tetten. A hulladékgyűjtéshez pneumatikus rendszert építettek ki, így nem terhelik az utakat a hulladék-elszállítással. A projekt a párizsi klímaakciótervvel össz-

Helyszínrajz: a teljes beépítés egyötödét a Martin Luther King Park foglalja el, a bemutatott épületegyüttes a parkot délnyugat felől szegélyező sávban helyezkedik el



hangban bátorít a megújuló energiaforrások használatára, és már 2008-ban olyan szigorú előírásokat alkalmaztak az épületek energiaigényére, amelyek csak 2020-tól lesznek kötelezőek az országban. [3]

A terület egykor a francia állami vasúttársaság (SNCF) tulajdonában volt, rehabilitációja már jóval korábban felmerült, amit a városon belüli kedvező fekvés és a terület akkori kihasználatlansága is indokolt. Amikor Párizs a 2012-es Nyári Olimpiai Játékok rendezésére pályázott, Clichy-Batignolles-t jelölték ki az olimpiai falu számára: 17 000 sportoló szállása épült volna meg barnamezős beruházás keretében. Amikor aztán 2005-ben végül London nyerte el az olimpia rendezésének jogát, a terület rehabilitációjára új forgatókönyv készült: az új városrész beépítési tervén, amelyet François Grether készített, lakó- és irodaépületeket és az ezeket kiszolgáló kereskedelmi, oktatási és egyéb funkciókat látnunk, az előirányzott lakosság 3 400 fő. A terület „zöld tüdeje” a részben már elkészült, 10 hektáros területen fekvő Martin Luther King Park, amelynek két hosszoldalát legfeljebb 50 méter magas lakó- és irodatornyók szegélyezik. Itt találtak helyet továbbá a fővárosi bíróság különböző épületekben működő funkcióinak egyesítésére: a 2017-ben átadott Tribunal de Paris 160 méter magas toronyépületét és az üléstermeket magában foglaló L alakú tömböt Renzo Piano irodája jegyzi. [4]

A bécsi Querkraft és a párizsi SAM Architecture együttműködésében felépült, két lakótornyot, valamint



Az 50 méter magas lakótorny



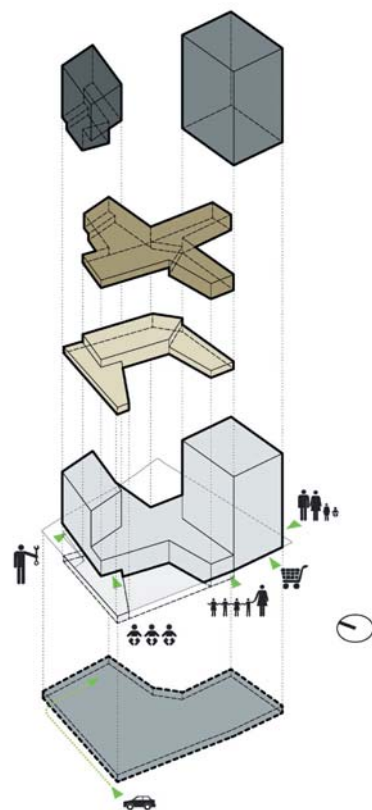
Építész:  
Querkraft és  
SAM  
Architecture

Az épületrészek közötti kapcsolat leginkább a Martin Luther King Park felől válik nyilvánvalóvá

A munkásszálló tömbje mozgatható árnyékolókkal és vakablakokkal



A funkciók szétválasztása és egymásra építése



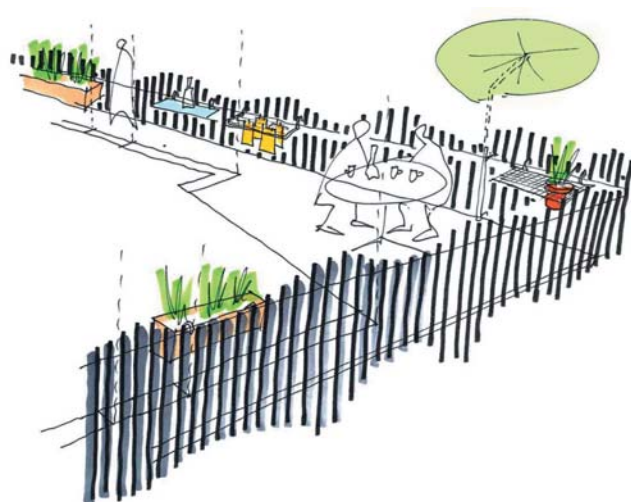
Program: 9440 m<sup>2</sup> hasznos alapterületen:

	77 szociális lakás
	180 m <sup>2</sup> üzlethelyiség (jelenleg étterem)
	50 lakóegységes munkásszálló
	66 férőhelyes bölcsőde
	8 csoportos óvoda
	52 parkolóhely

bölcsődét, óvodát és üzlethelyiséget magában foglaló épületegyüttes Clichy-Batignolles déli részén, a központi park és a délkeleti oldalon haladó Mstislav Rostropovich út között helyezkedik el. Szembetűnő a bölcsőde-óvoda-

épület és a tornyok vállaltan különböző megjelenése, előbbin a fa tartószerkezet, utóbbiakon sötét színű téglalapburkolat, illetve a hullámzó erkélymellvédek a legmarkánsabbak. A 2018-ban átadott épületegyüttes tájépítészeti tervét az Atelier Roberta iroda készítette, nagy gondot fordítva a készülő parkhoz való csatlakozásra.

A megbízást tervpályázat előzte meg 2013-ban. A koncepcióalkotás fázisában az egyik legfontosabb feladat a sokféle funkció elkülönítése volt, emellett fontos szerepet játszott a benapozás, árnyékolás, illetve a szabad kilátás és a felsőbb szintekről feltáruló páratlanul szép panoráma a Montmartre-ra. A két legnagyobb alapterületet elfoglaló funkció, vagyis a munkásszálló és a lakások egy alacsonyabb és egy magasabb toronyban kaptak helyet a négyzetletű terület hosszabb átlójának két végpontjában, míg az üzlet, a bölcsőde és az óvoda a két torony között és körül, egy négyágú csillag formájú, alacsony épületen osztozik.



A lakásokhoz tartozó terasz használatát napernyővel, asztallal, ruhaszárítóval és balkonládákkal segítik

Az 50 méter magas tömbben 77 szociális bérlakást helyeztek el, méretük egyszobástól ötszobásig terjed, a hétmeletes munkásszálló 50, közel azonos elrendezésű lakóegységből áll. A nyolc csoportszobás óvoda, a 66 férőhelyes bölcsőde és az üzlethelyiség a tágabb beépítés lakóit is kiszolgálja, ezért lényeges volt, hogy a különböző funkciók elkülönülő, jól felismerhető bejárattal rendelkezzenek. A telek három oldalról körüljárható, így a munkásszálló és a lakótorony bejárata két szemközti oldalra került, míg az óvoda, a bölcsőde és az üzlet a harmadik oldalról közelíthető meg. A négyzet telek két beépítetlen sarkában a bölcsődének és az óvodának alakítottak ki külön udvarokat. A munkásszálló a park felé fordul, a lakótorony bejárata előtti területen a park keresztmelyét folytató zöldterület készült.

Az óvoda és bölcsőde épületét a látszó fa tartószerkezet határozza meg, a fafelületek a belső terekben is megjelennek. A munkásszálló alaprajzi elrendezése racionális, a használt anyagok alacsony fenntartási költségűek a nemes egyszerűség jegyében, ez indokolja a tégla lapburkolatot is. A homlokzaton megjelenő vakablakok nem csupán kompozíciós elemek: valóban úgy építették, hogy később, ha a funkció úgy kívánja, könnyen kibonthatóak legyenek. A sínen mozgatható alumíniumárnyékolók olyan hatást keltenek, mintha túlméretezett függönyök lengenének az ablakok előtt (az építészek szerint Catherine Deneuve szempilláit idézték meg). [5] A lakótorony homlokzatának játékosságát az erkélyek alumíni-

um mellvédjeinek megmozgatásával érték el a Querkraft építészei: hasonló megoldással éltek egy korábbi, bécsi toronyépület esetében is. [6]

Hogy mit gondol tervező és beruházó a szociális lakások építéséről, azt a gondos tervezésen és kivitelezésen túl az erkélyek használatát segítő kiegészítések is jól mutatják: minden beköltöző családot napernyővel, kinti asztallal, ruhaszárítóval és balkonládákkal látnak el, hogy a lakáshoz kapcsolódó külső teret is mihamarabb megtölthessék étellel. [7]

#### Ware-Nagy Orsolya



Egy funkció – egy anyag:  
nézet az udvar felől

# A b s t r a c t s

## **MIZSEI, Anett: STARSHIP MOORED BETWEEN THE AGES**

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 6 (2019), pp 12-21, DOI: 10.33268/Met.2019.6.1

PUSKÁS ARENA, BUDAPEST, HUNGARY

ARCHITECTS: GYÖRGY SKARDELLI AND KÖZTI

Retaining the architectural spirit of this stadium's predecessor (the People's Stadium) a new structuralist monument has been developed placing Hungary at the forefront of sports innovation. In recent decades the tendency to start with a clean slate has resulted in architectural wonders, but at what cost to cultural identity? Here is a stadium that has direct links to its past, by means of partial restoration, and the act of reinstating the previous building's supporting structures. The latter being reinforced concrete pylons which house the access stairs, lifts and serve as the main support system to the building itself. Sport as in any activity forms part of a nation's identity and this stadium has succeeded in representing this fact.

## **ZÖLDI, Anna: MASS HOUSING IN THE 21ST CENTURY**

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 6 (2019), pp 22-25, DOI: 10.33268/Met.2019.6.2

SEESTADT ASPERN, VIENNA, AUSTRIA

ARCHITECT: TOVATT ARCHITECTS & PLANNERS

On the outskirts of Vienna one of Europe's largest urban development projects can be found. The goal being to create a model example of how to establish a "smart city". This has been designed to be organic in nature, offering a positive approach to the urban experience, where residents can live in secure surroundings. The ideals of an optimum work-life balance are met integrating places of employment alongside homes, parks and public transport networks. Continual monitoring of the development's use patterns should assist evaluation of environmental impact and general facility management.

## **WARE-NAGY, Orsolya: INPSIRED FRAMEWORK**

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 6 (2019), pp 26-29, DOI: 10.33268/Met.2019.6.3

TWO TOWERS NURSERY AND KINDERGARTEN, PARIS, FRANCE

ARCHITECTS: QUERKRAFT and SAM ARCHITECTURE

As part of the Clichy-Batignolles EcoDistrict project established to redevelop industrial wasteland and integrate Paris' bid for the 2012 Olympic Games several residential and commercial buildings were realised.

Amongst these is a development of two towers, linked at ground and first floor level, by a nursery school and kindergarten. A complex development to provide social housing, education and commercial space on building volume.

## **SÁGHI, Attila: EXCELLENT COOPERATION**

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 6 (2019), pp 32-35, DOI: 10.33268/Met.2019.6.4

NATIONAL MUSEUM RESTORATION AND STORAGE CENTRE (OMRRK), BUDAPEST, HUNGARY

ARCHITECTS: ZSOLT VASÁROS, NARMER ARCHITECTURE STUDIO

One of the most important elements of the Budapest Liget project is the brownfield development of a former hospital. It was deemed necessary to develop a centre for the restoration and storage of artefacts for future museums. Regeneration of the former hospital site led to the decision to

invest in renewable energy and environmental protection. This facility also serves to support the Artpool, Fine and Applied Arts lectorate archives, making it a leading source for research documents in Central Europe.

## **ALFÖLDI, György: BIRTH OF A NEIGHBOURHOOD**

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 6 (2019), pp 36-44, DOI: 10.33268/Met.2019.6.5

JÓZSEFVÁROS URBAN REHABILITATION PROJECT, BUDAPEST, HUNGARY

Urban rehabilitation takes on many forms ranging from radical change of use to the more questionable act of gentrification. In Budapest's Józsefváros the pressing issues of poverty and inadequate housing had to be addressed. Replacing housing alone would not suffice, therefore development of a more complex urban situation was required, offices, shops and an improved infrastructure had to be planned. Eventually 4000 homes, 50,000 m<sup>2</sup> of commercial space and 40,000 m<sup>2</sup> retail was developed.

## **BECKER, Gábor: A 150 YEAR-OLD WORKSHOP**

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 6 (2019), pp 46-55, DOI: 10.33268/Met.2019.6.6

A HISTORY OF BME DEPARTMENT OF BUILDING CONSTRUCTIONS

A history of how the Department of Building Constructions was established at the Technical University of Budapest. Starting at the point where architecture as an art was partnered with structural engineering as a discipline for the mathematical (analytical and geometrical), mechanical and chemical development of building structures. Dealing with changes in political influence, teaching methods and members of the professional teaching staff.

## **MEDVEY, Boldizsár – DOBSZAY, Gergely: DURABILITY OF SOIL BASED**

**EXTERNAL WALLS**

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 6 (2019), pp 56-63, DOI: 10.33268/Met.2019.6.7

As the contemporary trend for developing buildings with external earth walls increases the need to measure rates of stability, structural integrity and therefore durability has grown. Guidelines for developing these methods of construction follow research into contemporary design trends, knowledge of regional construction methods, chemical analysis, selection of suitable base materials and a harmonisation of test methods. Once these areas of study have been undertaken suitable advice into how to build against erosion can be offered.

## **HORVÁTH, Sándor: BALCONIES, LOGGIAS, TERRACES DRAINAGE,**

**AND HANDRAIL FIXING**

Citation: *Metszet*, Vol 10, No 6 (2019), pp 64-69, DOI: 10.33268/Met.2019.6.8

When designing external spaces to buildings such as balconies and the like, critical problems may occur due to poor detailing. Although current discussion focuses on the problems created by thermal bridging little attention is paid to drainage problems, snow loading and surface treatment, all of which might lead to structural failure. The same applies to the design of handrails, as a safety measure, and how to integrate these with surface water drainage solutions. "The Devil in the Details" really does apply to this area of building design requiring that multidisciplinary cooperation in a necessity to avoid failure.